

Cimborák

JÓGYERMEKEK KÉPES LAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

1924
január
20

Egy szám ára Románia területén 5 lei, Csehszlovákia területén 1.50 cK

Compendium

GYERMEKÉKÉPES
FÖLKEPES FENEDK

BCU Cluj / Central University Library Cluj

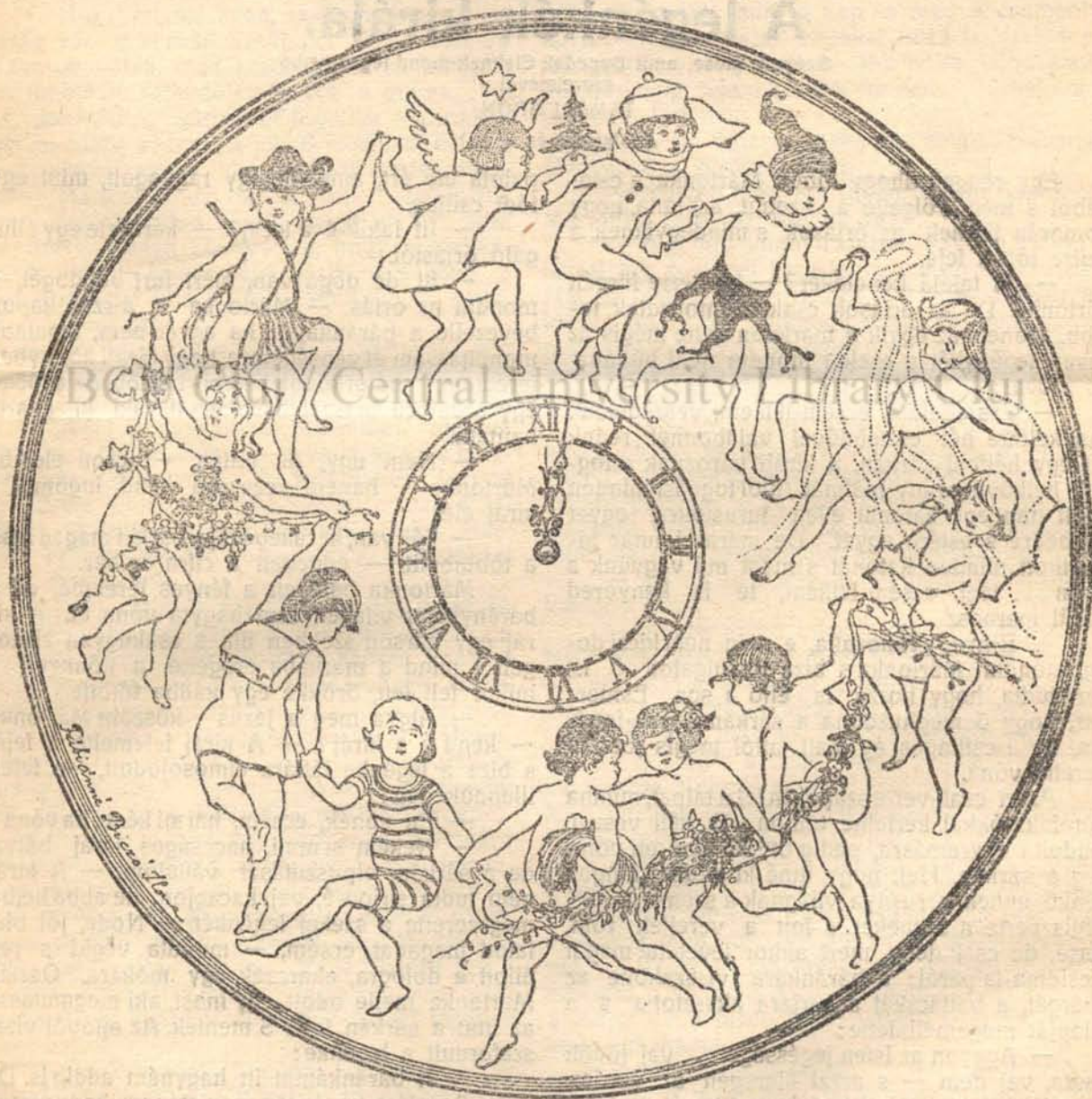
1931
150051
20

GIMBORA

70 GYERMEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Az esztendő órája.

Csak rá kell nézned s mindjárt láthatod
Sorjában a tizenkét hónapot.

A CSONKA EMBER.

— Irta: *SZEMLÉR FERENC.* —

*Keréken járó csonka ember,
Tővig lemetszve lába.
Vigan kuszik az induló
Vonatkak kocsijába.*

*Egy héten át a két keze
Kenyérért dolgozott,
S most megy, hogy otthon töltse el
A szép vasárnapot.*

*Nevet, kacag, a szeme, szája,
Körültekint vidáman . . .
Akiknek keze-lába ép,
Bámulják őt, de hányan!*

*S elgondolom: be boldog ez,
Bár csonka, béna rab . . .
Vajjon közöttünk nincsen-e,
Ki százszor koldusabb? . . .*

(Brassó.)

A legénkéek kirája.

Székely mese, amit Benedek Eleknek mond legnagyobb szeretőjével

TAMÁSI ÁRON.

(Folytatás és vége.)

Egy reggel, ahogy kibútt Mártonka a csidmából s megtörölgette a szemét, azt látta, hogy szomorán jönnek az óriások s mindegyiknek a mejire lóg a feje.

— Mi találá kendteket? — kérdezte fürgén Mártonka. De az óriások csak szomorodtak tovább. Hanem az egyik a markába vette mégis az eleven legénykét s ezeket mondta neki búbanatos szóval:

— Veszedelem, ecsém-lelkem, veszedelem. Ennekeiötte hét esztendővel valahonnét reánk jött egy hűfeju sárkán, a kiráji városnak elfoglalta hétkövi arany-malmát. Attól fogvást minden áldott nap egy katonát evett furusiokra, egyet délebédre s estére egyet. De mára immár kipusztított minden katonát s most mü vagyunk a soron . . . Hej, ecsém-lelkem, te is kenyered nélkül maradsz . . .

— Ejnye, gyilkosatta, e mán nem kicsi dolog, mondta Mártonka s biza busulgatott ő is, mert tudta, hogy hozzá is eljő a sor. Esment igaz, hogy ő meghuzódna a sárkán udvas-fogában, de a csillagos ég alatt attól mégis jobban szerette vóna.

Azért csak verte szaporán fel a talpat, mintha cserefakarókkal kertelne otthon. El kell veszni, gondolta egyremásra, pedig otthon nem ett vóna meg a sárkán. Hej, hogy ütné ki a tüzes-langos ménkö ennek a rusnya világnak a szemét . . .! S mégis verte a szegeket s fojt a verejék róla. Verte, de csak délig, mert akkor levetette magát a csidma-talparól: a báránkára visszakötte az ispárgát, a baltácskát a karjára akasztotta s a kalapját megemeltette:

— Aggyon az Isten jegésséget . . . vaj jövök vissza, vaj nem — s azzal kieregélt az uccára, ott széjjelnézett s ahol legfényesebb vót a város, arra vette az irányt. Ment, mendegélt. A lábbelije pompáson birta a menést, mert egy bőr hulladékból azt is megtalálta vót. Eccer ojan fényes

palota elé ért, amelyik úgy ragyogott, mint egy földi csillag.

— Itt lakik-é a kiráj? — kérdezte egy állugáló óriástól.

— Itt, de dóga van, mert furt bögdögél, — mondta az óriás. — Mártonka a diszes kapun bévezette a báránkáját: ha egyéb nem, legalább mondhasam el vénségemre, hogy kiráji könnyben feredtem, bátorkodott bejebb-bejebb. Az ajtóban egy szomorú inással összeakadt, aki ki akarta hajítani.

— Nem úgy, hé bátya, — ugrott elejébe Mártonka — hanem vezessen kend ingömöt a kiráj elé.

— Jól van, kecskebékája, osztán magad lásd a többibelit, — engedett a cifra ember.

Mártonka bélépett a fényes terembe, de a báránkáját világétt sem hagyta vóna el. A kiráj egy bárson-székbén ült s csakugyan sirdogált s mind a markába eregette a könnyeit s mikor telj lett, örökké egy kádba töltötte.

— Álgya meg a Jézus — köszönt Mártonka — kend-é a kiráj? — A kiráj felemelte a fejét s biza a legénke láttára elmosojodott, de felelt illendőképen:

— Én vónék, ecsém, hát mi kéne, ha vóna?

— Nekem semmi, naccságos kiráj bátya, de a sárkán elpusztítását vállalom. — A kiráj nem tudta sirjon-é, vaj kacagjon, de abba hejbe megszerette a széke legénkét. — Node, jól biztatod magadat, ecsém, — mondta végül s reá állott a dologra, akarcsak egy mókára. Osztán Mártonka mellé adott egy inast, aki megmutassa az utat a sárkán felé. S mentek. Az ajtóból visszafordult a legénke:

— A báránkamat itt hagynám addig is. De nagy ügyelést kívánék s megistánám, hogy etesse meg kiráj létire is . . . azzal nagyserényen elmentek.

Hanem a kiráj-leánka megneszelt valamit s hamar eléjött. Amikor a báránkát meglátta, egyéb

se kellett neki, cirógatta s egészen gondozásba vette.

Eccer az inas azt mondta Mártonkának, hogy ő egyet se megyen tovább, mert csak ahajt a sarkán s feltalálja őt is szippantani. — Mártonka maradt egyedül s leült: Kitervezte magának a dógot s akkor az ujjasa alá csipte a baltácskát s nagybátron aprított a sarkán felé, minek irtó láng jött a szájából s akkorákat fűtt, hogy recsegiek belé a fák. Mártonka olyan kicsi vót, hogy a sarkán észre se vette, csak amikor orra elé érkezett, de ekkor vinnyant egyet s Mártonka csak alig hunta bé a szemét, mán a szájában vót: ott jól összehuzta magát, nehogy a lába a sarkán fogába akaggyon s csakugyan úgy lesuvatt a torkán, mintha szánkázott vóna.

— Hej, Teremtő-isten, egész regiment katonaság vót a sarkán hasában! Akik vénbb ott-lakosok vótak, mán kezdetek is emésztődni, de a többin is rothadófélben vót a gunya. De nagy, szernyünagy lármával fogatták Mártonkát, hogy mi hirek vadnak a külső világban, s ez él-e s minden egyéb világi dógot kérdezgettek. Amikor Mártonka nem sokat tudott felelgetni, esment nekiállottak s sirtak, sirtak tovább, mint a záporosó. Annyit könyveztek, hogy a sarkánnak viz nem is kellett soha innia — s még a hétkövi malmot is a hajtotta, amit ez a pusztuló regiment sirt.

— Te miért nem sirsz? — kérdezte egy katona, kinek a két füle man ojan puhára s feketére rofhatt, miní a gomba.

— Mert én nem akarok itt vénülni, mondta Mártonka s avval eléhuza a baltácskájáts megkeringtette a feje felett. A teméntelen katona csak köréje állott s sajnálkozással néztek Mártonkára, ki csak a térdük kalácsáig ha ért. Mártonkát ez nem busította, hanem ijen beszédet intézett hozzájuk:

— Vége legyen a sirdogálásnak, mert én megszabadítlak mindegszálig. Ide ügyejetek: én a baltácskámval likat vágok a sarkán ódalába s mind kibuvunk. . . Csak amiket levágok, rakjátok hától nagyszorgosan rakásba, s a val neki vágott Mártonka a sarkán ódalának s — Uram-istenem, aki nem hagyta el! — úgy omlott a csont s hus, hogy éligeselig győzték szedegetni előle. Akkora inak szakadtak, mint a kenderkötél, de ment a munka úgy, hogy ojan fődönjáró nem látott. Leikesedett a regiment, mán kacagtak is, énekbe i fogott, kinek még ép vót a szája de dógoztak, hogy csorgott a verejték róluk.

A sarkán meg-megrándult, hogy akik benne vótak, meg-megtántorogtak. Nagy tüzeset fűtt s tátogatta veszeitül a száját, mert nyilván nem állhatta, hogy kijárást csinál egy széke legénke az ódalán.

H ijatok csodát, minden emberek, eccer csak kidugta Mártonka a fejit s kiabálni kezdett: látom az áldott napot, látom, látom! . . . S akkor még tágitott valamit a likon s kibútt legeslegelől, a többi mind utána szép sorjában, s hajjatos

másik csodát, az egész regiment egy miccre meggyógyult a firiss levegőn. De eliepték mind az egész széles térséget a katonák, a megszabadultak, virágot szagatott mindenki s hajjálta Mártonkára, de szólott a banda s vót öröm, hogy a föld is alig birta.

A sarkán összerogyott, a csufállat. Minda-hét feje lekonyult, de omlott a vér belőle, hogy zugott a hétkövi malom tőle. Mártonka odalépett a sarkán legnagyobbik fejéhez s az egyik fogát addig ütögette verte erről s tul, amig kidőlt, mint egy fekete száraz fa: akkor a vállára vette s megindult elől. A regiment, s népség u.áoa, zugtak, örvendeztek, rikotoztak. S igyenesen a kirájhoz, annak elejibe.

Vaj vót fényes eddig a kiráji palota, vaj nem. de most, mint a nap s még a csillagok együtt. Hamar díszes kapukat üttek fel s minden teliaggatva virággal s a Mártonka talpa alatt végetesvéig sejem takaró, amijenen széke ember nem járt még.

A kiráj összeölelgette s megcsókolgatta Mártonkát s kérdezte tőle:

— Szüved-szád mit kíván, lellem fiam? — Mártonka csak azt mondta rá:

— Ingömöt könnyű kifizetni: csidma talpálással hét sustágot kerestem vóna ezen üdő alatt. Hát ez ejszen nem leszen sok? — s ekkor a kirájra nézett, de valahogy a szeme oldalt futamodott s hát édes szerelmetesen kacag rea a kiráj-leánka. Jaj, Mártonkát hejben sziven-szurta valami s csillogó szemmel mondta:

— Mégse aggyon hét sustágot, hanem csak egyet, de ezt az egyet leánkában . . . s epege ebben az leánkában, amelyik bátyám-uram háta megett pisojog. — A kiráj elkacagta magát s a leánkára nézett: ennek az orcáját a lang előntötte de ő is szemlesütve jól elmosojodott.

— Ez az én leánkám, — mondta Mártonkának a kiráj.

— Akkor annál inkább nekem adhassa, — felelt talpraesetten a széke legénke s a szeme esment csak összeakadt a lánka nagy kék szemével. — Hanem a kiráj csak nem akart Mártonkának szót fogadni. Egy ijen szegén legénkéhez — gondolta a nagy kiráj — még ha vóna vaj három ölnivaló sarkán! S mind bizongatta a kicsi vitéznek, hogy az ő leánkaja már igérve vagyon egy kirájfinak s kérjen egyebet, akarmi mást, aranyat vaj ékes derága gyémántot, mint a feie. De tiszta hiába beszélt a Mártonka széke fejének, mert az erősöcske maradt s biza egy mákszem nem sok, de annyit se fogott rajta a szó. — Végre is, Mártonka nem tehetett róla, de elfutotta a méreg s a sarkán-fogat úgy lehajította a födre, hogy bizon eltöri vala a kiráj lábát, ha fére nem kapja.

— Ide a báránkámat, — mondta s erre a kiráj-leánka intett neki, hogy menjen csak utána. Hát, — kedves kicsi aprószentek! — a báránka ott vót a leánka hálószobájában: sejem takaró rajta s aranycsengettyü a nyakán. De alig lép-

nek bé, a kirájeánka, mint a földrehalló kicsi virág, a Mártonka nyakába borul s csókolja tüzesen, akarcsak egy nagyleán. De Mártonka is vissza, hogy a kiráj-leánka tisztára gyült meg s közben még a dereka is ropogott a gyenge vijola-szálnak. Hanem a szerelem — áldd meg Isten, aki kitalálta! — hamar eszt adott nekik s arra egyeztek, hogy a báránka ott maraggyon s Mártonka éjjélkor eljöjjön s elvigye, de ne csak a báránkat.

Mártonka azonmódulag el is ment. Itt-ott eltötötte az időt, s amikor a sárkán vére langot vetett — mert pontban éjjélkor van ez — akkor a kiráji palotát kerülni kezdte s addig hallgatódzott, amíg az egyik ablak alatt hallotta, hogy beeggett a báránkája. Csak egy minuta s már hosszú lajtorját rótt össze a baltácskával s az ablakhoz támasztotta: felment rajta s koppintott. A kiráj-leánka szép ügyesen kinyitotta az aranyrámás ablakot, Mártonkát nagy mohósággal megcsókolta, a báránkat szépen kiatta s hamar maga is kibútt az aranyrámák között s eppeg csak csak úgy, ahogy az Isten teremtetten vala: egy piros-sejem hálókönfösben s egyéb az égvilágán semmi. Igaz, hogy nem is vótak héányában semminek, mert fiatalok vótak s ojan szerelmeselek, hogy ország-világ hire mehetne.

Hát addig-addig bujkáltak a házak ódalában, amíg csak kiérkeztek a városból. S akkor mentek, mendegéltek. Mártonka egyik kezivel a báránkat, másikkal a kiráj leánkat vezette. A meglelt világon semmijük se vót, csak ami bennük s rajtuk. Még az a hitván hét susták sem, amit Mártonka a kirájtól kért. Igaz, hogy az óriások műhejében keresett vót egy rakás pénz, de egy kerek bángóra vátotta, a lájbi-zsebibe tette, s a sárkán hasában a kisirt könny s esment a vér úgy össze-vissza járta, hogy egészen széjjelmálott, mint a rothadt falevél. De azért mégis úgy kacagtak a földrehintett hódvilágban, mintha paradicsomba menő kicsi Ádám s Éva lettek vóna.

A kiráj úgy alutt, hogy tüzet lehetett vóna véle rugatni. Az óriások örömben mulatérozni kezdettek s úgy folyt bé szájukon a sok derága ital, mint a malom árok-vize. Hanem annyi becsületük vót, hogy arany-rámába tették azt a csidmát, amiben Mártonka hálogatott.

Eccer osztán, amikor már szernyümessze vótak, a kiráj-leánkának sajogni kezdett a lába s ahogy Mártonka nézte, hát sántit a jobbikra. Még az is csoda, hogy eddig es győzte a menést, merő meziláb — s Uram Istenem! — egy kiráj-leánka. Mártonka hamar leültette a sáncmartyára, hogy ő megurusoja, s egy pillantásra harmat-vizzel megkenegette, virággal behintette s még vette a baltácskáját s amelyik fa mellettük vót, annak a héját hántani kezdte, hogy abból topánkat csinál a kiráj-leánkának. Hát csak hántotta, feszegette a fa héját s amint egyszer koppintott egy nagyobbacska, megcsendült a fa töve. Esment koppintott, s esment meocsendült. Valami boszorkánság, gondolta Mártonka s

a földet hántni kezdte fére. De mire harmat-négyet köhintett vóna, hát valaminek a fülibe beléakad ajja-begye: hanem széjjelvette Mártonka lábát s istenesen megemelintette azt a valamit. Hát hallgassa meg, akinek ép lelke van, egy ragyogó arany-üst került ki onnét. Akkora, mint az óriások kalapja s felidesteli, de egészen tetézve, csillogó aranyokkal. Bizon megörvendtek mind a ketten a teméntelen sok kincsnek: Mártonka minden zsebit megtötötte s a kalapját is meg s még a kiráj leánkának a köntösit is meg. Ilyen öröm nem is száll többet bizonyosan erre a kerek födre: összebúttak, csókolgatták egymást, üdeshkedtek, burukoltak, mint két gelice-madar.

Hanem a fahéj topánkat Mártonka mégis megcsinátta s édős leánykájának nagyügyesen fel is kötötte. S indultak tovább. Csak mentek, mendegéltek...

Reggel osztán beértek egy másik ragyogó kiráji városba. Ott Mártonka felöltöztette kiráj-leánkáját, még pedig illendőképpen: csupa-csupa sejembe. S akkor arra egyeztek, hogy mennyeinek a kirájhoz s föle vegyenek egy szépséges palotát maguknak s éljenek abban tögörnagy szerelemben. Hát fel is mentek s meg is vették a legfényesebb palotát: bérendezték, mint egy kicsi mennyországot s beléjevonultak. S éltek, éldegéltek tögörnagy szerelemben.

Hanem Mártonka mégis csak busongott sziviből: szava gyéren esett s örökkéig napkelet felé nézett. Az egyik reggel osztán már nem állotta tovább a but, hanem a báránkat, aki időközben már egy arasszal nőtt, elévezette, a baltácskát a karjára vette s a kiráji asszonkáját maga mellé. S esment megindultak. Mentek, mendegéltek s mind csak napkelet irányába.

S eccer osztán — jaj, még a Jóistennek is örömi vót! — már kicsi Erdélyországban vótak s ott egy árván hagyott széke-kapun befordultak. Pontosan azon, amajiken Mártonka a báránkával s a baltácskával kiött vót s elbojgott a nagy világba. S tuggyátok é nézni sírás nélkül, a báránkat és a fejszécskét is vissza hozta Mártonka s még egy ékes kiráj-leánka asszont s teméntelen kincseket a zsebiben, de még ezerszer többet a szive-lelke méjin.

A ház még keményen állott, meg se rogygyant, csak a muha rejá telepedett s az életet köröskörül a fül benötte, de egyébként minden vót a régiben. S édes kicsi Jézusom, még a mosojgó almafa is úgy állott, ahogy elmaratt vót: telisteli dus tehér virágokkal. Mártonka alaja vitte édős kiráj-leánkáját, a fejit az ölebe hajtotta s sirt, sirt... örömben, nagy örömben... A kiráj-asszonka is sirt s ő is nagy örömben.

Osztán, hogy jól kisirták magukat, lefekütek a cserfa-ágyba s ahogy aluszik két kicsi bogár a virág kehében, úgy aluttak ők is.

Reggelre kelve, első dőga vót Mártonkának, hogy nézze a baltácskáját: hát Istenem, csodák csodája történt, mert a kicsi fejszécské-

ből egy ragyogó arany-penna lett. S nézi Mártonka a barátnát, hát abból egy sejemszőrű tatos-csikó lett. Node felpattant Mártonka a tatos-csikóra s egy pillantásra bémárta széjes tündérszágot. S azután vette a pennát, amivel csak huzogatta, huzogatta a papirosra a fekete barázdákat s hát mintegy varázs ütésre mind köréje gyűltek kicsi Erdéjország legénkéi s leánykái s csak mondogatták:

— Jaj, be édös, jaj, be szép, ez a mese jaj be szép...

Mártonka csak mosogott, csókolgatta őket s mondogatta az édös meséket s biza csakugyan kiráj lett, a legnagyobb kiráj, kit neveznek a legénkéik kirájának.

S higgyétek el, hogy valahol Erdővidéken még most is ül Mártonka a tatos-csikón s élteti jó egészségben s kedvességben a Nagyisten, hogy éltesse is míg az örök s a világ.

(New-York.)

A mi szövetségesünk.

(Igaz történet.)

Irtá: Dóczyiné Berde Amál.

Egyszer volt hol nem volt, a Hargitán tul, a Királyhágón innen, a mezőség közepében, volt egyszer egy nagy uradalom és annak is a kellemes közepében egy urilakás. Sok kellemes napja repült ott el ifjúságomnak, s szárnyaikat néha ismét felém tereli az emlékezet.

Együtt nyaraltunk tágas szobáiban felnőttek gyermekek, mindannyian gondtalanul, pajzán jókedv között. Az élet akkor még vidám hurjait pengette nekünk, s mi jártuk reá a ropogósat. Hiszen elgondolhatjátok, hogy ahol vagy tizenöt fiatal van együtt, ott multság is akad bőven. Hát persze, hogy akadt. Ki lovagolt, ki hajtott, a csendesebbek himeztek és olvasgattak. De bizony hosszú a nyári szünidő, ha az ember minden testi munka alól fel van mentve. Mi is lassan éreztük, hogy a ház fölött terpeszkedni kezd egy kellemetlen vendég, az unalom. Mindennap vártunk valami fordulatot, reméltük, hogy a sok jogász, gazdász és gimnázista majd csak kitalál valami vérpezsdítő dolgot. Sajnos, mind ez oly lassan csirázott a júliusi hőségben.

Lakásunk, a régi ház, kényelmes beosztású is volt. Kereken tornác futotta be, közepén átvágta egy széles, beleépített folyosó s ebből nyíltak jobbra és balra a vendégszobák. A folyosó egyik végén át a kertre, a másikon a tornácra és azon tovább a nappali szobákba lehetett jünni. A jobboldali egymásba nyíló vendégszobákat lakták a leányok és mamák, balfelől a fiuk rendezkedtek be, teljesen önállóan. Napközben keveset voltak együtt, de az étkezések ideje annál zajosabb volt. A hosszú vacsora utáni beszélgetések közben aztán egyszer felvetődött a kérdés, hogy vajjon hogy is lehetne legjobban elülni a fent jelzett hivatlan vendéget, vagy pedig, kinek is volna a kötelessége, a szórakozásokról gondoskodni? A lányoknak e, vagy a fiuknak? Egyik a másikra tolt a súlyos feladat megoldását. Végül is vitákba fajultak a tárgyalások, ahol mindenki a nemét védte, úgy, hogy egyszerre csak azon vettük észre magunkat: mint két ellenséges

párt állunk szemben egymással. Az egyikben bármelyik mama a szárnyai alá fogad, ha szoknyás csibék vagyunk, a másik párton varju nem vájja ki varjunak a szemét, még akkor sem, ha az egyik csak fika, azaz alsó gimnazista, másik meg épen maga a há i ur! Most már az eddig oly békés tanyánkról is feltűnt, hogy mennyire megfelel az, két szemben álló tábor elhelyezkedésének.

És szép lassacskán csak úgy belefordultunk a háborús hangulatba. A fiuk reggelenként ellenőrizni kezdték a mi felkelésünket, és ha akadt köztünk olyan, aki sokáig «szépitette magát» — amint ők mondták — azaz elkésett, a reggeli alatt csipős megjegyzésekben részesült az asztal végéről. Ilyenkor a jó magyar gazdaszony erőnyeit sorolták fel neki, amely koránkeléssel kezdődik és a laskanyujtással végződik. A manikürözés egyetemes átok alá lett vetve. Nem lehetett kitenni a fényesre csiszolt körmöcskéket közbámulatra, mert a fiuk azonnal dagasztással példálóztak. S hiába vágtuk vissza, hogy ez a nagyszámú cselédség kötelessége, mégis fájt, mert tudtuk, hiságunknak be-fellegzett. A szép hajfürtökre is szomorú napok virradtak. Az ellentábor kivágta egy néprajzi könyvből a havasi pásztor lombos fejét és elrettentő példaképen kiakasztotta a folyosó falára. Ez már olyan sértés volt, amit csakis a kép eltávolítása torolható meg, ámde arra meg, jegyzék állt alatta, hogy aki ezt meg merné tenni, szigorú büntetésben részesül. Szóval megkezdődtek a csatározások.

Szavamat ne felejtsem, mi lányok sem túrtuk mindezeket a dolgokat hangtalanul, hanem ajánlottuk mi is az ellenfélnek a hajnali felkelést, a kapa kasza nyelének megragadását ilyen jó munka időben! A kévekörtést, mint a legjobb törzs hajlítást és lábgyakorlatot, a lókefélést mint izomerősítő munkát, stb., egyszóval az anyaggyűjtést hangoztattuk nekik azon hasznos célból, hogy ne rájga egy része majd a toll végéig, amikor szeptemberben feladja a tanár ur a dolgozatot: «Mivel töltöttem a nyári szünidő-

met?« A gnyképre pedig kimondtuk a halálos ítéletet, még pedig cselvetés által.

Tudtukra esett, hogy a férfitársaság legtehetősebb és legbőkezűbb tagja, egy láda édeséget és pezsgőt rendelt hiveinek. Egy postajáró időben tehát, amikor a bikák már beleuntak a kép őrzésébe, — mert még ez is meg volt szervezve!! — a mi hirnökük ik lélekszakadva rohant végig a folyosón és teletorokkal kiabálta: «Megjött a pezsgő, itt a pezsgő!» Gondolhatjátok, hogy a második és harmadik ginnázisták, akiknek halvány sejtelmük sem volt arról, hogy mi is az a pezsgő, mindent feledve rohantak az udvarra a postás felé.

De jaj! Pezsgő helyett majdnem pofon járt ki nekik a lefőzött megrendelőtől, akinek éppen percben jelentette ki a postás: «Ne tessék fáradni, kérem, csak a leánykák tréfálkoztak.» Na, hiszen futottak vissza a fikák az őrtanyára, amikor a kapitányuk hosszú orrát meglátták, de már késő, a képnek csak hült helyét találták, ellenben a pofon, az nyomban megérkezett, sőt a felülés emlékeitől fűszerezve, csattanósabban. A leányok hangja pedig végigcsengett az egész házban, udvaron, kertben. Amikor aztán lecsillapodtunk, fontolgatni kezdtük a következő lépéseket. A kocka el van vetve, s a jól sikerült első lépés bosszuért kiált fel az egek egére. Vajjon, mi lesz az?

A fiúk nem sokáig hagytak töprengeni. Kijelentették, hogy most már a tettek mezején járunk, az eset mián pedig nő többet sértetlenül nem mehet végig a folyosón!

De Istenem, napjában legalább kétszer, felkeléskor és lefekvéskor végig kellett mennünk rajta, hiszen a védégszobák a többiektől elkülönítve és csakis a folyosón át lehetett beléjük hatolni. Hát aki délutáni álmot akar aludni, vagy közben átöltözködni, hát az napjában többször is tegye ki magát az ismeretlen veszedelmeknek? Hiszen, tudtuk, hogy nem lesz az valami súlyos testi sértés, inkább valami nagy csufaságtól tartottunk.

Látuk, hogy a fiúk, az erdő felé ballagtak, s mivel csak késő este jöttek haza, nyugodtan vacsoráztunk aznap és korán bevonultunk szobáinkba.

Hanem vajmi lesz reggel? Ki lesz az a bátor, aki majd ki mer mozdulni? Bizony, senki sem akart aznap közülni felkelni. Végre is a gyomor kezdett parancsolni, és a kávé mamák biztatgatták a leányokat. «Na, csak talpra, csak nem félték a fiuktól? Hiszen a multkor is le-

főzték őket.» Ilyen szép szókra akadt is két bátor vállalkozó, akik ki merték dugni az orrukat a folyosóra, aztán megnyugodva jelentették: «Senki és semmi.» Akkor hát előre, hangzott a biztatás és a leányok elindultak. A következő pillanatban irtózatos sikítás és rohanó léptek hangzottak be kívülről. Szent Isten, mi történhetett!

Ki tudná megmondani, mert ki merne megbizonyosodni? De az idő felt s a kíváncsiság is emésztett, tehát egy újabb csapat emelkedett lábujjhegyre és csendes ajtónyitás után meglépni igyekezett a folyosón...

Csak remélte, mert az ajtópatanásra szemben is felpattantak az ajtók és a menekülők felé a három fiuszobából három bodzafa vizipuska irányította csövét. A futás leirhatatlanul hangos és komikus volt, s mire az áldozatok a tornácra kijutottak, már az egész háznépe ott várta őket, lélekszakadva előtűva konyhából, kertből, élükön a háziasszonnyal.

Én és más vékonyabb festalkatuk a zenében egy kertfelőli ablakon át az ebédelőig menekültünk száraz bőrrel, s szégyen nem szégyen, de bizony legjobban neveltünk a csapzott haju áldozatokon. «Ez még sem járja, méltatlankodott az egyik póruljárt mama. Tulajdon fiam szegezte nekem a puskáját! Na, megállj te gazember, többet hozzám ne bujj, hogy mamuka drága!» — «De igazán, drága mamuka, erősködött Feri, én nem láttam, hogy anyukám is a tömegben van, én csak az ellenséget láttam és a parancsot teljesítettem. — «Te semmirekellő, folytatta a mama, te nem tanultad Koriolánt! — «Mamuka, mamuka pityergett Feri, a jó katonának engedelmeskedni kell!» Szegény, szegény fiu! Szegény, szegény fiu! Pár év múlva a harctéren is ilyen becsülettel állta helyét, s egy gránát úgy vitte széjjel, hogy még porszem sem maradt belőle...

— Na, most rajtunk a sor, zugták a lucskos áldozatok. Ez vért kíván, s ti szerencsések, akik megmenekültetek a reggeli zuhanytól, kötelességték számunkra megszerezni az elégtételt.

El is vállaltuk. Csak éppen pár napi gondolkozási időt kértünk. A fiúk azt hitték ezalatt a pár csendes nap alatt, hogy diadaluk teljes és mi most még mukkanni sem merünk. S miután mi is elismertük, hogy a rácsapásuk sikerült, elbizták magukat, sőt később leereszkedőkkel lettek a leigázott ellenséggel szemben. Így egy szép délután sétakocsizást ajánlottak fel. Én na-

gyon biztattam a társaságot, fogadja el a békéért és az én lelki békémért is, mert a szép időben festeni szeretnék és köztudomásu, hogy mindig magamban. A csapat tehát magas hangulatban több kocsival elindult. Én pedig az esetek felé sem pillantva, gyors munkába fogtam. Amennyi cipő-, sár-, ruha-, butor- és surlókefe csak volt a ház körül, azt mind összeszedtem, továbbá mindenféle léceket és botokat gyűjtöttem, és ezekkel a fiuk szobájába lopóztam. Tudtam, hogy a cselédek már jókor megvetik estére az ágyakat, s én zavartalanul munkálkodhatom. A lepedőket levettem és kitűnő derékaljat készítettem a sörtéjükkel felfelé fordított kefékből és a görcsös lécekből, botokból, aztán visszasimítottam reájuk a lepedőt.

Ismertem jól a fiuk szokását, hogy egy-egy ilyen kirándulás után még gyertyát gyújtani is restek, hanem csak a sötétben vetkeznek le s egyenesen beledobják magukat az ágyba. Ezuttal is úgy történt. Óriási étvágygyal elfogyasztott vacsora után pihenni tértünk. Bucsuzáskor még meleg kézszorítások voltak, csak én tudtam, hogy hátra van még a fekete leves!! Tényleg, alig hogy az ajtók becsukódtak, pár perc múlva dühös csapkodások és szitkozódások hallatszóttak a tuloldalról. Mintha nehéztárgyak repültek volna a fiuk ajtajához és Istenem, nemsokára a mienkhez is! Mi lehet ez?! Segítség! Rablók! rikoltoztak az ágyból kiugorva a megrémült leányok. Én meg alig bírtam a nevetéstől megmagyarázni nekik, hogy ez nem egyéb, mint eszmém diadala, a megtorlás. Na, lett aztán erre jókedv! Éjfélig viháncoltunk s ünnepelelték, mint a nap hőjét. Másnap a fiuk rettenetes mérgesek voltak. Szólni sem akartak hozzánk, csak úgy a történelemből példázgattak a nemtelen hadjáratokról. Megvetettek bennünket, s hogy a hangulat még nyomottabb legyen, megjött a hazahívó levél is, oszlania kellett a társaságnak. Csak egy pár napunk volt már hátra a pakkolásra. Ez gondot okozott mindnyájunknak. Mi lesz már most? Folytatjuk-e a játékot, vagy csakugyan töltsük békében az utolsó napokat? Ez lehetetlen, döntötték el a kérdést a fiuk. Ők — ugymond — nem maradhatnak a legyőzöttek, tehát vegyük tudomásul, hogy áll a harc. Ne is hagyjatok magatokat, biztatta háziur a pártját. Persze, restek vagytok ilyen melegben a tóig sétálni, pedig ott szép példány siklókra akadnátok, s kínai módon felhasználjátok háborus céljaitoknál. (Huh, siklott egy mama.) A sikló ártatlan állat, folytatta a háziur, csak hálótársnak nem kellemes, mert hideg. Egér és zöld béka is bőven van a ház körül, csak keresgéljétek! El sem futnak az ágyból, ha egy lábukat zsineggel odakötítek! Rémitőn rikoltoztak a hölgyek: De, bácsi, csak nem tanítja komolyan őket effélékre! Még megteszik! — De meg ám, zuzták a fikák és már délután befőttes üvegekkel indultak a tó felé. Mi sem voltunk restek. Minden női szobába

bedugtunk egy álbeteget, hogy megközelíthetetlen legyen a lakásunk. Hanem azért mégis nyugtalanok voltunk. Ravaszok a fiuk, ki tudja, vajjon nem gondolkodtak máris eleve valamiről. Estefelé már rémlátásaink voltak. Egy fiókot sem mertünk kihuzni, mert féltünk, hogy egy sikló ölti ki a nyelvét belőle. A székeket, divánt, mindent alaposan átvizsgáltunk, mielőtt leültünk volna. Tagadhatatlanul sirt le rólunk az aggodalom. «Most segíts, most segíts», repültek felém a könyörgő pillantások, de szivemben halálos levertség és tehetetlenség ült, mert hüllőkkel én sem szeretek barátkozni. A fiuk hátrazott előnyben voltak. Már reggel kijelentették, hogy lélek az ajtójukon se ki, se be, még a cselédeknek sem szabad átlépni a küszöbüket, melyet különben őrség őriz és óránként jelentést tesz nekik az esetleges történendőkről. Szomorú, nyomasztó alkonyat borult reánk. Még a mamák sem titkolták aggodalmukat, de előhozakodni resteltek vele. Sehonnan semmi égi vagy földi vigaszjel nem mutatkozott. Elvesztünk...

Pedig az udvar felől a bucsuvacsora kellemes illata párolgott, a paprikás tejfölbe sok derék csibe behullott, kürtös kalács forgott a vörös parázs előtt, de hiába... mindezek után egy kigyó?! Vagy pióca? Szent Isten, még a gondolata is elveszi az étvágyat. Bezzeg a fiuk annál jobban lakmározta. Diadalmas arccal jelentették, hogy még vacsoránál is felváltják egymást, minden pillantásuk így beszélt felénk: «Most látjuk meg igazán, hogy ki a víté!»

Vacsora után szomorú szívvél karonfogtuk egymást és egy utolsó sétára indultunk a ház elé. Még jóformán pár lépést sem tettünk, elénk gomolygott egy sötét medveszerű alak. Juj, mi ez! Rebbentünk szét. Erre egy gordonkahang hallatszik: «Ne féljenek a kisasszonykák, csak én vagyok.» «De ki az az én?» suttogtuk remegve. «Férfi-e maga vagy nő, nem tudjuk kivenni a sötétben.» «Hát persze hogy nő, na, hát Mária!» «Miféle Mária? Nem ismerjük.» «Lehet instálom, de azért én vagyok a Trombitás Mária a mosókonnyhaból. Ne féljenek kisasszonyok, minden reniben van, hiszen én mindig a kisasszonyokkal tartottam mióta az urfik levizipuskázták. Mindig tudtam, mi történik fenn az uraknál és amikor ma Andris bá, a bivalyos elmondta, hogy a fiucskák lótetűt keresnek az istálló körül, hát szivembe nyilallott, mert rögtön tudtam, mit akarnak vele, és megesküdtem magamnak, hogy ha hajnalig is tart a szapulás, akkor is segíték a lelkem kisasszonyaimon.»

«Hát mit tett, mit tett, jó lélek,» faggattuk. «Jaj lelkem, az majd elvállik a vallatásnál, most nincs már időm, csak menjenek nyugodtan aludni.» És mielőtt egy köszönő szót kiejthettünk volna, elmerült a vastag sötétségben.

Ó te drága Trombitás Mária: Akkor a kő tén az egész Mezőségen nincsen, amekkorát leemeltél a lelkünk körül. A titkon velünk érző hü

szívét egész este magunk körül éreztük, amikor nyugodtan lefeküdtünk ágyainkba. Minden szében rendben volt nálunk, de vajon odaát??

Szükszakadva vártuk a Máriskó által ígért meglepetést. Hallgatóztunk. Rövidesen a lefekvésünk után nagy mozgás, ajtócsapkodás és valaki végigfut az udvaron. Aztán mintha egy óriási gyöngy szakadna szét és urána folton vernek egy mozsarat. Nagysokára csönd. Másnap reggel minden kiderült. A hü szövetséges minden lepedő alá egy rend kukorica szemet hintett el, de amellet még egy sündisznócsaládot is elhelyezett a pihés párnák közé.

Most már világos volt előttünk, hogy mi-féle gyöngyszemek peregtek az este és mi célra való volt is az a mozsár!

Csak ennek a hangjai tudták a tüskés családot lecsalni az ágyakból. Máriskót azonban hiában kerestük egy meleg kézszorításra. Miután a csatát megnyerte, haditerveit a titok fátylával borította le. Hogy minket mitől szabadított meg, nem is képzeljük, s csak homályos feltevésünk az is, hogy a bátor leány felszereléseiével együtt, a kéményen ereszkedett le a tett színhelyére. Emlékét hát annál inkább szívünkbe zártuk, s valahányszor csak eszembe jut hőstette, mindig kérem a teremtőt, éltesse sokáig ezt a derék fehérszemet és adjon neki legalább kilenc gyermeket, hogy ez a nagyszerű fajta szaporodjék.

(Nagyenyed.)

A rózsza panasza.

Irta: DSIDA JENŐ.

Hiába táncol már
Napsugár a kertben;
Elmult a sok vig nap,
Ezer színes ábránd,
Elmult a szerelmem,
Tavaszi szerelmem.

Elmult minden, minden,
Mint egy édes álom,
S itt kell egy pohárban
Komor falak között
Hullatni virágom,
Fiatál virágom.

Hervadozva élek
Hervadt álmainak...
Ki tudja, — talán már
Ez a sóhajtásom
Az utolsó illat,
A búcsuzó illat.

(Szatmár, 1923. november hó)

Visszaadja.

— Közli Aronsohn Gábor. —

Nemrég a szabó hazahozta az apukám kabátját.

— Aztán — mondta apukám — a megmaradt posztót hozza vissza, mert — ütök.

Felelt a szabó;

— Kérem alássan, visszaadom.

(Brassó.)

Szatyingló.

MESE.

Irta és rajzolta: GULYÁS KÁROLY.

Egyszer volt, hol nem volt, de mikor még a vaktyuk is kapott a szemem, volt egy ifju-fiu, akit úgy hittak, hogy Szatyingló. Nahát ez a Szatyingló igen-igen híres, nevezetes vadász volt. Bezzeg sohse mondta volna derék Szatyingló azt, hogy:

Már ezután csak azt várom,
Kocsi jön értem három,

ment ő vadászni gyalog, ha kellett, ha nem, ha esett, ha fútt le a fáról, fel a fára, pusztá martra, partos helyre, domboldalba, hét somfának árnyékába, de egész nap csak vadászott folytonosan. Ha sütött a nap a cserén, ott busult a derék legény, ott leskelődött, vigyázott, jól halló volt a füle is, még ha két fűszál összeért, vagy két gally összecsapódott, azt is menten észrevelte ez a huncut szedtevette jó Szatyingló. Messze látó mezőn, messze halló erdőn volt az ő tanyája, ott vadászott mindig medvére, ró-kára, már mikor mi akad puskája torkára.

Egyszer is, hogy, hogy nem, megint elment vadászni. Hallotta úgy félfüllel, hogy:

Zöld erdőben, zöld mezőben
Lakik egy madár,
Kék a szárnya, zöld a lába
Jaj, be szépen jár.

Hát ő ezt a madarat felkeresi, ha addig él is. Ment, mendegélt, mind beljebb, beljebb a rengeteg erdőbe, gondolta, hogy ha az utat elveszti, majd szidja az ösvényt, osztán csak rá-talál arra a ritka madárra, hiszen a szélesnek is van széle, a mélynek is van feleke, egyszer csak majd feltalálja valahol szép madarait. Tudta Szatyingló azt is, hogy kiki ahogy kiált, úgy felel az erdő, csak ment befelé a sűrű erdő sűrűjébe, száraz ág recscsen, zöldág tört a lába alatt, beért egy nagy sűrűségbe, ahol mindegyik fa toronymagásra nőtt, de egy formán, mint a fésű foga valahány. Csak ment, csak ment jó Szatyingló megkeresni azt a jeles madarat, ment, amíg csak ráesteledett. Nahát mondhatom, valami borzasztó volt, ahogy tovább se bése tova nem tudott többet menni. Nem látott Szatyingló, nem hallott semmit, csak a nagyfák szertelen zugását, harkály kopácsolását, osztán se gazda, se szivesség, bizony szegény nagyon megéhe-zett, el is fáradt, de az se volt, ahol a fejét lehajtsa. Hová is mehetett volna? Tán a nyírfa karjaiba, öreg nyárfának ölébe, karcsu kökény tetejébe? Nyírfa nem vesz karjaiba, öreg nyírfa sem ölébe, karcsu kökény tetejébe a fejét is hová hajtsa, lábának hol legyen helye? Roppant busult hát Szatyingló, hogy egyszer így eltévedt mégis csak. Bánatában danolt egyet, de milyet, de még milyen szépet:

Hortyogat kedvére
róka a lyukába,
pihen az oroszlán
sötét barlangjába,

nekem kell szenvednem,
vég nélkül epednem,
rengeteg erdőnek
szörnyű vadonjába.

Hát igaz, hogy mért is kellett neki olyan nagy messzi menni a gyönyörű madár után, de hát már sehogyse tudott másképen segíteni magát jó Szatyíngló, mint felmászott az egyik sudár fára, fel egész a tetejébe, onnan nézett széjjel, ha valahol, valamire látna egy kis mécs világot, valami kis tűzhelyfélét, ahol megaludjék éjszakára legalább.

Hát csakugyan, ha hiszitek, ha nem, még se hiába tépázta minden ágvég jó Szatyíngót, a fa legeslegtetejéből megpislantott egy picinyke kis tűzvilágot, messze benn a rengetegben, ameddig csak elláthatott, de már ez is csak jó jel volt. Elgondolta jó Szatyíngló, ott ő meghál éjszakára, úgy megy tovább a madárra, akár virrad, akár se. Azzal kapta, fogta magát, nyakába kapta a lábát és már is ott volt a ház előtt, ahonnan a mécs világa kiviláglott messze tájra. Hát fura kis ház volt az csakugyan, siket falu, vak épület, egy volt rajta a bejáró mind-össze, ajtónak is ablaknak is egyetlenegy lyuk volt vágva, az is a ház oldalába. Ott lakott a vén Nyelebele Kati néném, jaj de vén volt az ebadta, vénebb mint hét ország utja Kidugta a rezes orrát, ahogy szólt neki Szatyíngló! Jaj, kedves, drága öreganyám, én te hozzád befordulnék, megpihenni éjszakára, ha nem veszed zokon tőlem éjszakai zörgetésem.

— Az a szerencséd, felelte Nyelebele Kati néném, hogy kedves, drága öreganyódnak szólítottál, mert különben kinnrekedtél volna jó Szatyíngló, de mert ilyen szépen szóltál, felőlem itt is maradtatsz, topánkában szekerezd gazdaságomat. Ujjaddal szeled a kenyered, nádon szivod a mézet, osztán ablakba ülve nézed a nyomoruságot.

Hát mit tegyen jó Szatyíngló topánkában is tudott szekerezni, ujjával is tudott kenyeret vágni, nádon is szitt már ő mézet, ablakból is nézte a nyomoruságot, se szó, se beszéd, beszegődött szolgálatba Nyelebeli Kati nénémhez. Tett, vett a házkörül, volt is látatja, nem is a munkájának, jó Szatyíngló úgy éldegélt, mint a liba két lábon, se sóra, se ostorra nem volt soha gondja, csak az a szépségszárnyu, zöld lábú madár bántotta mindig, hogy már ő azt nem láthatja. Tett, mult az esztendő, már belé is törődött sorsába jó Szatyíngló, még a kul-

csokat is rábizta már Nyelebele Kati néném, csak egyetlenbe egy kulcsot dugott el mindig előle. Szatyíngló sokat gondolkozott azon, mi lehet azon a záros kulcsos ajtón belül, ahová neki nem szabad bemenni. Egyszer is azt hallja Szatyíngló, hogy valaki azt éneki onnan belülről, hogy:

Szabadságom be van zárva,
ebbe a nagy kalichába.

Vajjon ki lehet odabenn, ahová őtet nem ereszti be soha Nyelebeli Kati. Oda bizonyosan be van rekesztve valaki, már ezt neki meg kell tudni, ha a verestorony összedül is, gondolta magában. Hát egyszer csakugyan, mikor aludt Nyelebeli Kati néném, leoldozta a kötője extra madzagáról a kulcsot Szatyíngló, osztán benyitott abba a szobába, ahová neki nem volt szabad bekukkani se. Hát látja, hogy tó van a szoba kellős közepébe, abba fürdik az a kék a szárnya, zöld a lába gyönyörű madár, ott hentyőkálja, tollássza magát. Csak úgy fénylett, ragyogott minden tolla, hogy a szemefénye is majd beléveszett jó Szatyínglónak. Csak ellátott a szeme, szája a csudálkozástól a legénynek, azt mondja neki mindjárt, hogy:

drága gyöngy teremtés
szép anyagi lélek,
meqhalok erefied,
vagy enyimmé teszlek.

A gyönyörű madár meg csak ott lubickol és azt feleli Szatyínglónak:

A barackfa pirossal virágzik,
a liliom kékkel illatozik,
hejh, az én szivem meg
buval harmatozik,
elmaradunk mi egymástól,
Mint gerlice a párjától

— Dehogy maradunk, dehogy maradunk, mondta Szatyíngló, ha addig élek is! azzal be a tóba, megfogja a gyönyörű madarat.

De még ekkor történt csak valami olyasmi, hogy Szatyíngló örömeben csakugyan majd belehalt. Hiszen az a gyönyörűsége aranytollu madár, amint a jó Szatyíngló kezefogását érezte

karcsu derekán, menten egy gyönyörű leányzóvá változott, szebbé, mint amilyen a szivárvány, gyönyörűbbé, mint a szépen süttő szép hajnali csillag Mielőtt még lélegzetet vehetett volna Szatyíngló, a leánnyá visszavarázolt gyönyörű madár, kilenc féle írósvajjal, nyolc-féle

kenőcsével megkentefitélte mindakettőjüket, aztán oda adott megmentőjének egy tüzes kardot, egy szikraszóró jeles vaskót, azzal utatnyitott a rengetegen keresztül, úgy vitte a széplányt. A nevét is csak most tudta meg a megszábadított leánynak. Csepőcének hívták a Pipifaksz király leánya volt, aki egyszer, valamikor kenderázta-táskor tűnt el nyomtalanul.

Mentek, mendegéltek most már Csepőce, meg a jó Szatyngló a Pipifaksz országába. Bizony, jó haszna volt a jó kardnak, mert eljártak ők s él nem járta helyekről vízborította kövek, három folyó folyásától, három víz elosztásáig, lombos berkü nyireseken, ezüst játszó szigeteken, míg egyszer haza juthattak.

Mikor egyszer megérkeztek, jó Szatyngló a város végén hátrahagyta szép Csepőcét, maga ment be a királyi palotába. Megkérdezte az öreg Pipifakszot, hogy volt-e neki egy Csepőce nevű leánya Szegény öreg Pipifaksz, hogy elkezdett sirni, rini és zokogni, hogy elveszett kedves szép lányáról hallott hirt annyi hosszú idő után!

— Jaj, fiam lelkem, az én drága Csepőcém napnál, holdnál előbb kele mindig, előbb kakaszónál, csirkecsipogásnál, le is feküdt a tyukokkal, az éhezőt táplálgatá, a beteget gyógyítgatá, micsoda derék leány volt, osztán egyszer ült a viznél, vizesésnek a torkánál, tarka színű kőszál szélén, haza többet nem jött, azt hiszem, elrepült, mert meg nem halhatott mégse. Azóta osztán, hogy az én drága Csepőcém elveszett, virithatnak felőlem a virágok, zengedezhetnek a mada-

rak kedves, bájos, csengő hangon, zudulhat zápor az egekből, az se fogható könnyeim folyásához, annyira bánkódom, amikor a kutya elvitte a tollseprűt, akkor se sirtam annyit bizony.

— Hát hogyha valaki eleibed hozná szép Csepőcét, mi lenne azzal? — kérdezte most jó Szatyngló.

— Királyságom neki adnám, rögtön fiammá fogadnám, tejbé vajba füröszténém, de hiszen nincs olyan legény, sopánkodott az öreg Pipifaksz.

— Hát én volnék az a legény, aki néked hazahoztam, Csepőcédet megváltottam a rettentő átok alól, madár varázslata alól.

Még most kezdett csak sirni örömeiben a vén Pipifaksz, hogy egy kettőre ott is termett szép Csepőce, ott előtte. De milyen gyönyörű is volt Csepőce, szebb volt mint madárnak, mert amikor nevetett, mintha fűzött gyöngy pergett volna ajakán.

Hej, milyen kedyencre való lakadalmat laktak osztán, még lábhegyen se tudott megszökni a nagy lakziból senki, úgy tartották vissza a vendéget. hatan is nyomták az ajtót, hogy el ne széledjenek valahogy a nagy kukullóriumból.

Még az öreg Pipifaksz se használta többet ételül a búbanatot, még a túske is puha lett ott, ahová ezuán lépett, tenyerébe csapott, úgy raktá a táncot, úgy biz a. Még most is világítanak azok a pásztortüzek, amit a jó Szatyngló meg szép Csepőce lakadalmakor raktak a Pipifaksz országbeliek, igaz, hogy nem igaz, de úgy láttam, mint most.

(Marosvásárhely)

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a világ legnagyobb folyójáról.)

Tamás: Mostanában arról szoktam gondolkozni, milyen jó volna egy erős hajón a világ valamelyik nagy folyóján lefelé hajózáni. A tenger felől szépen be lehetne hajózni. Veszedelem sem fenyegetné az embert, mert egy erős hajót nem támadhatnának meg sem a vademberek, sem a vadállatok. Ennivalót is vihetnénk magunkkal. A folyóról sok szép, idegen vidéket láthatnánk. Még néha-néha partra is szállhatnánk, ha kedvünk kerekednék.

Apa: Ilyesmi nekem is sokszor eszembe jutott gyermekkoromban. Amikor eszembe jutott, mindig az Amazon folyóra gondoltam. Talán az volt ennek az oka, hogy olvastam egy Verne-könyvet, melyben az van leírva, hogy egy társaság utazik lefelé az Amazonon. Ma már tudom, hogy sok veszedelemmel jár az ilyen út, de szívesen megtenném. Igazán sok érdekes dolgot láthat az ember. Sok olyan dolgot, amelyet nehezen tud elképzelni, mert csak könyvben olvasott róluk. Különös volna nekünk például az Amazon széles torkolata. Olyan az, mint egy óriási tengeröböl.

Tamás: Miről tudjuk meg, hol végződik a folyó és hol kezdődik a tenger?

Apa: Legelőször is arról, hogy a folyó vize előrenyomul. Aztán meg a színéről is meglehet azonnal ismerni a folyót is, a tengert is. A folyónak sárgás és piszkos vize van, a tenger kék és tiszta. Néha csak a színről lehet felismerni, mert a folyóban is tengervíz van. Dalgály alkalmával a tenger vize nekilödul a szárazföldre. Ahol rést talál, ott benyomul. Ilyen nagy nyílás az Amazon torkolata. Képzelheted, micsoda harc van ott, amikor a tenger kék vize nekizudul az Amazon piszkos-sárga vízének. Az Amazon óriási víztömege nem hagyja könnyen magát. Harcba keveredik a tengerrel. A kék sós víz tajtékozva rohan a feléje futó édesvíznek, mint két óriási birkozó állnak egymással szemben feltornyosulnak a hullámok, de a tenger győz és az Amazon hátrálni kezd. Csodás látvány lehet, de csak a partról. Nem szeretném, ha a hajóm az összeütközés középpontjába kerülne. A tenger vízében sokáig megkülönböztethetők a barna foltok, az Amazonnak legyőzött,

körülzárt víztömegei. Ha aztán megszűnik a dagály, a tenger visszavonul, a folyó ismét hömpölygeti hullámaint lefelé. Olyan ez a folyó, mintha ő is tenger volna. Ha közepére hajóznak, partja egyik oldalt sem látható. Persze, nem mindenütt ilyen széles.

Ha lefelé mennek a hajók, rendszeren a partok közelében maradnak, mert az óriási víztömeg sodra itt a legkisebb. De azért is jó a partok közelében maradni, mert nagyon sok a sziget.

Tamás: A sziget nem veszélyes a hajóra. Talán csak nincsenek zátonyok a szigetek közelében.

Apa: Zátony bizony eleoendő van, ha nem is koráll zátony. Sok helyen felgyülemlik a homok és a homokzátony is veszélyes a mélyen járó hajóra. A szigetek sem mindig rendes szigetek. Az Amazon néha leszakít egy nagy part-részletet és sodorja magával a tenger felé. A szigeten az őserdő egy kis darabja uszik lefelé. Nem jó vele találkozni. Maga a földtömeg is veszélybe döntheti a hajót, de különösen sok bajt okoztak az uszó szigeten levő növényzet. A sok gyökér és kuszó növény rácsavarodhatik a hajó kerekeire és teljesen megakadályozhatja a mozgást. De jó a partok mellett maradni már azért is, hogy az utasok gyönyörködhesse a vidéken. Fa és fa mindenütt. Alig alig látszanak tisztások a folyó mellett, a tisztásokon cölöpökre épített apró házak. Nem szabad itt a földre építkezni, mert az Amazon olykor-olykor borzasztóan megdagad, elhagyja medrét és víz alá borítja a partjain levő területeket. Erre a kiöntésre azon a vidéken nincs nagy szükség, mert eső ugyanis elég esik. A forró vidéken van ez a hatalmas folyó, olyan területen, hol nem is esik, hanem szakad a zápor.

Tamás: Ha nem irtják ott a fákat, végtelesen sok öreg fa lehet az erdőben.

Apa: Én is azt képzeltem valaha, hogy az őserdő telve van vén fákkal. Nem egészen úgy van a dolog. A fának sok ellensége van, különösen ezen a forró vidéken. Legnagyobb ellensége maga a fa, már tudnillik egy másik fa. A gyökerek a föld alatt élet-halál harcot vívnak a táplálékért. Ezt még megkaphatják, mert a föld nagyon termékeny. De élet-halál harc folyik idefenn a napfényért. Mindenik a magasba akar nyulni, hogy leveleivel elérje a napot. Amelyiknek nem sikerül rést szerezni, kinyomni ágait a magasba, az halálra van ítélve. Odafenn minden helyet, minden rést elfoglalnak a levelek, az őserdőbe nem süt be a nap. Most már azt hiszed, hogy azok túl vannak minden veszedelmen, amelyeknek sikerült felemelkedni a ma-

gasságba. Nem számítasz arra, hogy gyilkosok fojtogató karjai ölelik át a magasba feltűnő faóriást. A kuszó növények szárai csavarodnak rá, hogy testén keresztül hozzájuk hassanak az éltető napsugarak. Némelyik csak támasznak használja és rajta siet felfelé. Ezek a tisztességesebbek. Gyökeret vernek ők is a földbe és szívnak maguk számára nedvességet. Vannak a hosszú növények között rablógyilkosok is. Beleeresztik gyökérszálaikat a faóriás testébe, elszívják életerejét és a sok erőfeszítés és élet-halál harc után betegeskedni kezd a faóriás, mely angyi kemény harcot folytatott társaival míg felért a magasba. Ott áll még kiszáradva is sokáig, mint hatalmas intő jel a magasba törekvő fák számára. Nem hagyják lezuhanni fojtogatói. Annyira össze fonták társaival, hogy sokáig holtan is kénytelen egyenesen állani. Ha aztán kikezdi a férgek és korhadásnak indul, egy nagy szélrohan kicsavarja. Rántja magával a mélységbe gyilkosait. Rövid időre besüt a nap az őserdőbe, hogy meqsimogassa sugaraival még egyszer a halott óriást, de már megindulnak a fák és hosszú növények a támadt rés felé, hogy águkat diadalmasan nyujtsák magasba. Ők nem gondolnak a pusztulásra, csak az életre. A ledült fa gyorsan korhad a nedves és meleg levegőben, hogy táplálékul szolgáljon ivadékaiknak és ellenségei ivadékainak. Egyszer már beszélgettünk az őserdőről. Mondottam neked, hogy a nedves, forró levegőben gyors a pusztulás és nehéz, kellemetlen, szinte fojtogató szag van.

Tamás: Azt hiszem, sok lázas betegség lehet az Amazon környékén. Valószínűleg sok a szunyog és más élősködő állat, ezek átvihetik a lázak csíráit egyik emberről a másikra.

Apa: Szunyog, moszkító és más csípőszuro állat rengeteg van. Az Amazon folyón utazó emberek nem tudnak eleget vakarózni. Ha elgondolod azt is, hogy mennyi viszkető kiütéseket okoz a testen, elképzelheted, milyen jól érzik magukat az utasok Amerikának ezen a legforróbb vidékén.

Tamás: Talán megirigylik a majmokat is, amelyek négy kézzel tudnak vakarózni.

Apa: Azt hittem, szebb hasonlatot fogsz találni. Arra a százkezü óriásra gondolsz, akiről a görög mesékben olvastunk. Azt hiszem, mind a száz kezére szüksége lenne ezen a helyen. De nem jó a csipést, vagy a kiütést elvakarni. Annál jobban viszket. A viszketés nagyon kellemetlen, de még elviseli az ember abban a reményben, hogy majd elmúlik. A bevándorlókra azonban leselkedik egy rettenetes betegség: a

**Gyomorrontásnál
a legjobb hashajtó**

KAPROL

Jóízű, — csokoládéból van,
Kapható minden
gyógyszertárban

sárga láz. Ez majdnem olyan veszedelmes és pusztító járvány, mint a kolera vagy a pestis. A négereket nem bántja, az ott született fehéreket és színeseket is meglehetősen kiméli, de a beköltöző fehér embert megrohanja és alig van előle menekülés. A tengerpart mellett szokott időről-időre fellépni, elvégzi pusztító munkáját, aztán hónapokra elpihen.

Tamás: Miért hívják ezt a betegséget sárgaláznak?

Apa: A betegség nagyon enyhén kezdődik és fáradtság mutatkozik. Aztán étvágytalanság és szomjúság. Majd rettenetes erővel tör elő a láz. A hőmérséklet olyan magas, amelyet más betegség nem szokott okozni. Erős fájdalom és gyötrő szomjúság jár vele. A beteg előbb világos-sárga színű lesz, majd mindig sárgább és sárgább, míg végre sötétsárga lesz a teste. Nem pusztít olyan gyorsan, mint a kolera vagy pestis. Ezért tartom rosszabbnak azoknál. A láz tudniillik hirtelen abba marad, a beteg ismét eléggé jól érzi magát, már-már azt hiszi, kilábolt a bajból, megnyugtatja, hogy az étvágya is visszatér. Ekkor hirtelen újabb lázroham fogja el és most már nincs menekülés, illetőleg nagyon ritkán szabadul meg a beteg. Biztosan ható orvosság nincs ellene, bár kétségtelen, hogy fel fogják találni és egy oltás úgy megfogja védelmezni az embereket ellene, mint ma a himlő ellen.

Tamás: Nem tudom, kiket nevezel te színeseknek. Az amerikai régi lakosság vörösbőrű. Ezeknek nagy része elpusztult. Vannak ott fehérbőrűek, a bevándorolt európaiak ivadécai. Vannak végül feketék, akiket a rabszolgakereskedők Afrikából hoztak a gyöngébb indiánok helyett. Már elég színes így is a lakosság és te mégis külön említetted a feketéket és a színeseket,

Apa: Nem mondom, hogy helyesen tettem, de nem ok nélkül. Az indiánokon, négereken és európaiakon kívül nagyon tarka-barka ott a lakosság. A fehérek összeházasodtak a feketékkel és gyermekeik ismét esetleg más fajok leszármazottjaival. Ha elgondolod, hogy kínai és cigány bevándorlók is gyarapították a lakosságot, elképzelheted, hány új fajta jött létre Amerikának ezen a vidékén. Az így létrejött fajoknak persze külön nevük van. Mulattak nevezik például a fehér ember és a néger leszármazottját, mesztiznek az indiánus és egy más emberfaj ivadékát. Ha ezek az ivadékok összeházasodnak egymással, vagy más fajokkal, őseik tulajdonságából mindig marad bennük valami. A tudósok felismerik, hogy az ősek között például fehér, fekete vagy vörösbőrű volt. Különösen könnyen fel lehet ismerni azt, hogy volt-e az ősek között néger, föl lehet ismerni még akkor is, ha a szülők és a nagyszülők szülei mind fehér emberek voltak is. Te persze nem ismernéd fel, mert az ilyen ember egészen olyan, mintha európai volna. Ha csak megfigyeled, észreveheted rajta, hogy

a szemefehérje kissé sárgás és a körmök töve kékes árnyalatu.

Most már érted, miért beszéltem én színes emberekről. Van itt olyan ember is, akinek a családfáján fehér, vörösbőrű, fekete és kínai ember is szerepel. Ha az ilyen ember összegyűjtötte volna az ősei fényképét, nagyon érdekes fényképalbum volna. De nem mutogatná idegeneknek. Iparkodnék egyes fajokat letagadni a családfájáról, mert még azon a vidéken is meg van a rangkülönbség a fajok között. A fekete ősökkel nem szoktak dicsekedni. Nem nagyon szeretik őket, pedig sokan vannak és jó munkások. Talán éppen ezért Mintha tehetnének arról szegények, hogy őseiket lelketlen, fehér emberek összefogdosták, kiszállították hazájukból és megláncolva vitték a tengeren át, hogy idegenek rabszolgái legyenek.

(Budapest.)

Keressétek!...

Írta: BAUMGARTEN LÁSZLÓ.

Keressétek, hol a szeretet?
Mert néha-néha úgy-úgy megbujik
S árván hagyja ő a szíveket.

Keressétek, helyet hol talál,
Ha üldözött lesz majd mindenkinél?
Őrizője hisz' csak arra vár.

Hogy vígaszokat földe várjatok,
Szeretetével betelve majd
Szertehintve tovaszálljatok.

(Gyulafehérvár.)

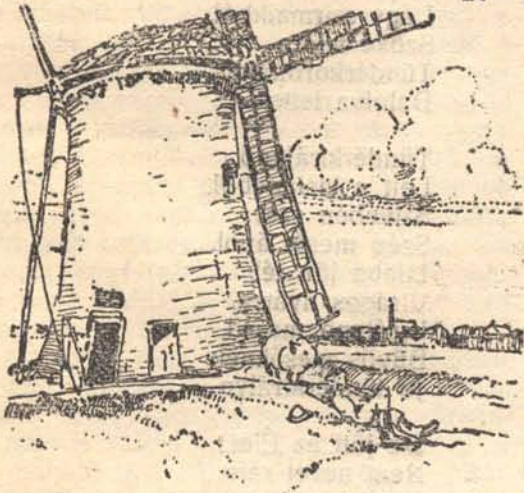

Bácsi, Néni ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot viselj!

„Nem forog a dorozsmai szélmalom“.

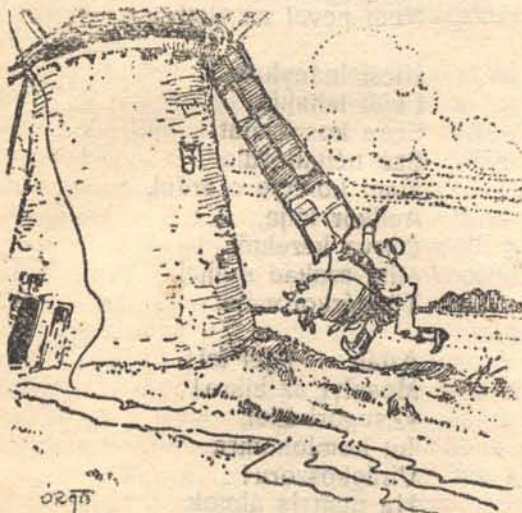
Bali bácsi disznót hajtott a szegedi vásárra, s a dorozsmai szélmalomnál, merthogy a szörnyű melegben elfáradt, megállt és körülnézett. Megvan! koppintott a homlokára. Igaza van a nőtanak: lám, nem forog a dorozsmai szélmalom. Hozzákötöm a kocát, nehogy elszaladjon, én meg leheveredek.

Alighogy leheveredett, gyenge szellő kezdett lengedezni, a szelőlőből szél lett s egyszerre

csak megindult a dorozsmai szélmalom. Bizony ha megindult, fel is kapta a kocát s Bali bácsi kétségbe esve nézett utána.

De csak egy pillanatig tartott a kétségbeesése, mert Bali bácsi nem volt ám főkkel ütött ember. Hirtelen átszaladt a malom tulsó oldalára, pontosan éppen akkor érkezett oda a

malom kereke a kocával. Bali bácsi hirtelen levágta a kötelet szegedi bicskájával és keblére ölelte a kocát nagy örömeben.

— Most már froghatsz! kiáltott Bali bácsi diadalmasan s tovább ballagott.

Szerencsés vásárt Bali bácsi!

(Kisbaczon)

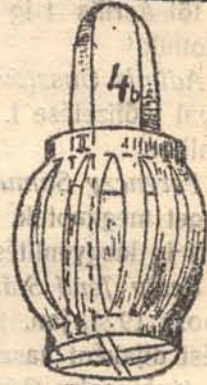
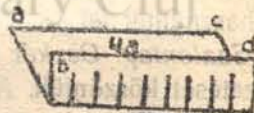
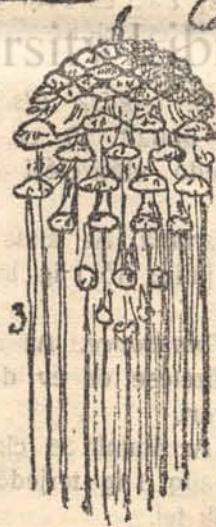
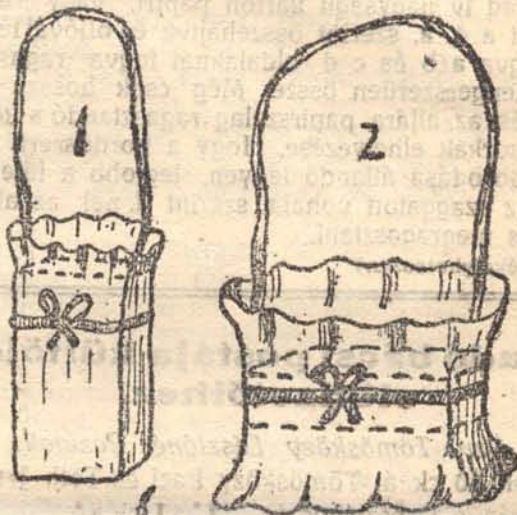
ELEK NAGYAPÓ

Hasznos szórakoztató.

— Irta JANI BÁCSI. —

Kosárcák.

Ha az elmúlt karácsonyról le is késtem ezekkel a karácsonyfa díszítésre alkalmas kosárcákkal, a hosszú téli estéken igen jól elszórakozhattok a készítésével. Gyakoroljátok magatokat a kézügyességben s majd a jövő karácsonykor segíthettek az angyalkának a karácsonyfa díszítésében.

A képen látható kis kosárcák készítéséhez a gyufás skatulyát használhatjuk fel (van eldobni való minden háznál elég, főként most tél idején!) Az 1. számú a doboz külseje, a 2. számú a belseje, mely redőzött (krepp) papírral van bevonva. Természetesen a redők lefelé futnak s így a széleket ujjaink közt vagy tollszár segítségével ki tudjuk fodritani. Papírból sodrott szalagot ragasztunk rá akasztónak. Ez minél hosszabb, annál csinosabb. Ugyanílyen szalagból díszítés kedvéért a rajzon látható módon át is köthetjük. (A kosárcák tetszetőséget emeli a színek ügyes összeválogatása. Pld. sötét

kárminvörösre fehér, vagy gyenge sárga színű szalagon és megfordítva.)

A 3. rajz szintén egyszerű, olcsóba kerülő diszítést mutat. Az erdei fenyő, vagy az u. n. osztrák fenyő szétnyitott dobozait ragaszthatjuk tele staniol szeletkéikkel vagy fehér, vastagabb pamut fonalakkal. (Minden doboz pikkelyke alá egy szálát!) Hogy jobban csillogjon, a dobozok matt, fénytelen, semmit nem mondó színét el-tüntethetjük bronz festékkel, arany és ezüst színekkel.

A 4. rajz gömbölyű kosárkát ábrázol. Egy nyolcad iv nagyságu karton papírt, vagy rajz-papírt a 4. a. szerint összehajtva és ollóval félig bevágva a b és c d oldalaknál fogva ragasztjuk hengerszerűen össze. Még csak hosszú fül kell és az aljára papírszalag ragasztandó s kész a cukorkák elhelyezése. Hogy a hordószerű ki-domborodása állandó legyen, legjobb a füleket a rajz szaggatott vonala szerint I.-nél az aljánál is megragasztani.

(Székelykeresztúr)

Kiadó bácsi postája külföldi előfizetőihez.

Özv. Tömösközy Lászlóné Pezinok. Az átutalt 40 ck.-át Tömösközy Laci és Tóth Jenny és Irén. e Oroszlános $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ -évi előfizetési díj-jául használtuk fel

Szalontay Oszkár ev. lelkész Alsószeli. Előfizetését köszönjük. Az átutalt 10 ck.-át f. hó 1 től április 1-ig terjedő előfizetési díjára fordítottuk.

Adimis Gusztáv Roznava. Az átutalt 20 ck.-ával előfizetése f. évi július hó 1-ig ki van egyenlítve.

Ferenczy Samuné Tomasovce. Az átutalt összeget megkaptuk. Előfizetése ez év december 31-ig kiegyenlítést nyert.

Sexty Jenő Stárna. Az átutalt 36 ck.-át a Cimborá 1924. jan. 1-től aug. 1-ig terjedő előfizetési díjaként használtuk fel.

Kubinszky Géza Trencin. A beküldött 20 ck.-ával előfizetése ez év június hó 30-ig ki van egyenlítve.

Schmögner J. igazgató Roznava. Az átutalt 85 ck.-át m. évi december hó 24-én kelt b. sorai értelmében használtuk fel.

Torma Csongor Dániel, Beregszász. Az átutalt 70 ck.-ával előfizetése f. évi július hó 1-ig ki van egyenlítve. A Rom. Kat. fiúiskola részére a lapot f. hó 1-től megindítjuk. A beküldött 50 ck.-át f. hó 1-től november 1-ig terjedő előfizetéseként használtuk fel.

MESE.

— Emi verseskönyvéből. —

Kicsi leányka
Ült a zöld réten.
Körötte virág,
Virág kezében.
Szerette őket,
Nevetve nézte,
Majd koszorút font
Lágy szirmaikból,
Szőke fejére
Tündérkoronának
Dalolva tette.

Tündérr királynő
Leit a kislányból.
Szívében ezer
Szép mesét ápol.
Hiába jön tél
Virágos nyárra,
Királynő marad,
Bűvös meséknek
Jó tündérr királya.

De jött az Élet!
Nem nevet rája,
Megdermed az álmok
Kis tündérr királya.
Az élet szava
Oly rövid, súlyos,
Ridegen nyul a
Virágkoszorúhoz.
Megalkuvást említi
Ígér békességet —
Tündérr királynékat
Nem nevel az élett... —

Kicsi leányka
Fejét lehajtja,
Szép koszoruját
Szó nélkül adja.
Majd könnye csordul,
Amikor látja,
Durva kezektől
Mint szakad széjjel
Tündérr koronája.

Aztán — fejet fel!
Mosolyt az ajkra!
Zsugori Élet,
Jut homlokomra
Virágkoszoru!
Ha nem is álmok,
De öntudat szőtte
Jóságvirágok!...»

Ilyen koronát
ViseljeteK, lányok!

(Kolozsvár.)

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

Számrejtvény

Beküldte: *Ivánka József.*

Irájatok le a 100-at négy egyforma számmal!

Betűrejtvény

Beküldte: *Nemes Gábor.*

cs' ee RS öö
x ee öö

Névrejtvény.

Ilonka, Amália, Etuska, Rózsika,
Annuska, Manczika, Katicza.

A kezdőbetűk helyesen összerakva egy világrészt adnak.

Betűrejtvény

Beküldte: *Bártfay József.*

100 kg.

1

Pótlórejtvény

Beküldte: *Mikos Pali és Gyuri.*

- eményítő
- per
- ászni
- va
- ul
- uzsi
- fju
- alamb
- acska
- lló
- arancs
- una

Egy nagy regényíró nevét adják a kezdő betűk.

Számrejtvény.

Beküldte: *Kliegl Róbert.*

- 1, 7, 13, 21, 9, 10, 19 — Egy szép képes ujság.
3, 14, 9, 20, 25 — Női név.
17, 10, 11, 12 — A ló tápláléka.
8, 14, 6 — Földet szántják vele.
17, 10, 5, 11, 10, 9 — Híres költő neve.
15, 20, 28, 13 — Gyümölcs.
1—29 — Közmondás.

Kockarejtvény

Beküldte: *Kormos Kató.*

D	D	t	m	m	r	r
g	ö	ö	ö	ö	ö	ö

Betűrejtvény

Beküldte: *Gvidó Katica és Erzsike.*

ár ár ár ár ár OS
ár ár ár ár ár a
ár ár ár ár ár

Szórejtvény.

Beküldte: *Salamon Ottó.*

ha la ka de al nagy ge el jó eu
gos ma ma mes rász dol va del ra

E szövegek következő sorrendben állítandók össze:

- Gyümölcs.
- Erdélyi város.
- Földrengéstől elpusztított japán város.
- Jó gyermekek tulajdonsága.
- A kicsinek ellentéte.
- A lustának ellentéte.
- A róka tulajdonsága
- Leány név.

A szavak kezdőbetűi felülről lefelé olvasva egy sokat emlegetett magyar költő nevét adják.

Névrejtvény

Beküldte: *Petyelán István.*

KÁLMÁN IVÁN CSABA
ERNŐ ÖDÖN

Ezeknek a neveknek kezdő betűi helyesen összerakva egy kedves nevet adnak.

CSÖRÖG A SZARKA.

írta: *BANDI BÁCSI*

Csörög a szarka
Künn a sövényen,
Kocsi csilingel
A falu végen,
Erre röpti
Egy pej, egy hóka,
— Ugyan ki jöhet?
A nagyanyóka!

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bajánii Mici) u. p. Nagy-baczon, (Bajánii Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Kiss Irén, Aladár és Manel Kézdivásárhely. Azt hiszik, hogy a ti nye-eménykönyveitek valamelyik vasuti karambolnak esett áldozatává s arra kértek, hogy a károkat téríttessem meg a va uti igazgatósággal. No, hiszen v rhatatok erre a kártérítésre a végítélet napjáig. Mégis csak hamarabb megkapjátok a könyvet, ha erre az üzenetemre a Kiadó ácsi pótolja. — Bethlen Farkas B. ny a. Pompásan fest a virgácsot hozó Krampusz a piros színű levelezőlapon, de tanácsolom neked, hogy ilyen levelezőlapra ne írj többet, mert ez ronja a szemedet. — Auffsberg Gusztii, Anci és Néri Marosvásárhely. A Kiadóba címl már régem közölté, hogy a múlt évi első-negyed számaiból példányok nem kaphatók, de a 38. számot, azt hiszem, még pótolhatja. Ebből az a tanulság — és ez szól többi olvasótársaitoknak is, — hogy ha valamelyik szám hiányzik, azt azon melegében meg kell reklamálni. — Horovitz Évilke Arad. Örvendek, hogy most már pontosan kapod a Cimbora-t. Hiszem, hogy ezután sem lesz okod panaszra. — Oláh Erzsike Temesvár. Most találkoztam először a neveddel s nem áthatom meg, hogy szép írásodat meg ne dicsérem. Még jobban meg foglak dicsérni, ha ezekkel a szép betűkkel nemcsak a rejtvény megfejtését közli velem, hanem levelet is ír. — Winternitz Sára Arad. Szerencse dolga a könyvnyerés s én szívből kívánom, hogy a szerencse rád mosolyogjon, mert ezt szép és gondos írásodért is megérdemelnéd. — Hittner Juliánna Nagyvárad. A pontrejtvényed sorra kerül, a szőrejtvényed ismerősek, a képrejtvényed jól van megszerkesztve, de sokszorosításra nem alkalmas. — Szidon Henny Lugos. Először találkoztam a neveddel s remélem, többször is találkoztam, mert igen ritka eset, hogy már az első alkalommal Tökmag király elfelségének a kezébe kerüljön a neved. Budapesten van egy Szidon nevű jó ismerősöm, vajjon nem rokonod-e? — Erőss Frédi Temevár. Ismétlem, hogy határozó rajzoló tehetség mutatkozik benned, de újabb rajzaiddal (Börme, Karácsonyikép) erődet még meghaladó feladatra vállalkoznál. Maradj egyelőre az egyszerűbb témáknál. — Csűrös Pisti Gyulafehérvár. Képzelné, hogy sok játékot vitték neked az anygalkák az ezüst színekön s növele örömdő, hogy veled volt a szent estén Emi nénéd is. Nagyapóknak is sok mindent hozott az anygalka, többek közt egy fűrészt is, azzal az üzenettel, hogy ne illejek mindig az íróasztal mellett, hanem időnként fűrészelgessek is, mert az igen egészséges foglalkozás. — Izább Vagha Árpád Marosújvár. Megkapiam a magyarországi utazásról írt leveledet; hiszem, hogy majd nagy élvezettel fogják olvasni a társaid. — Balogh Zsuzsi Nagyvárad. A Kiadóba címl pótolja a 49. számot. — Szebený Péter Gyergyószentmiklós. Nyilvánvaló t. vedés, hogy egy helyett két példányt kaptál a Cimbora-ból. Csudálom, hogy postautalvány egyik számhoz sem volt mellékelve. Mint új előfizetőnek, a kiadóhivatal hrdetése szerint, a felemelt előfizetési díjat kell fizetned. Az egyik rejtvényedet közlöm s örömmel veszem tudomásul, hogy amíg én szerkesztem a Cimbora-t, mindig járattni fogod. — Kilgaszt Tibi Bályok. Nem tudod szón l kifejezni azt a fájdalmat, mely elfog szüntelenül most, hogy egyre jobban hőzeledik az idő, amikor talán örökre itt kell hagynod azt a drága helyet, ahol nevelkedél s ahol felejtéhetlen jó apád sírja van. El kell menned messze, tengeren túl, a nagy felhőkarcolók birodalmába, de valamiféle bizonyosan lthagysz akkor nagyapóknál: ez a valami a te kicsi szíved lesz. Fájdalmas érzéssel olvastam e megható szép bucsuzásodat, de fájdalmamat enyhíti az a gondolat, hogy a tengeren túl sem felejtkezel meg nagyapórl s meg-meglátogatsz leveleiddel. Irén nővéredtől szintén rég nem kaptam levelet, de tudom, hogy bucsuzás nélkül ő sem fog tengerre szállni és tudom, hogy te is még addig, amíg az utrakelés szomorú pillanata köve kezik, irni fogsz nekem. Édesanyádnak, meleg soraiért, tolmácsold hálás köszönetemet és meleg üdvözlémet. — Patrovits Mária Marosvásárhely. Mi-thogy megígérted, hogy a nyáron minden héten fogsz írni, szívesen

megboacsájom eddigi hallgatóságodat. Meglá'om, miként teljesíted ezt az ígérteedet, meg azt is, hogy egyszer édesapáddal előjöss hozzám. — Kovát László Domokos. Írtam a Kiadóba címl az írád édesapád, ha megkapja a kongruját. Szívből kívánom, nemcsak a Cimbora-ért, hanem másfélben is, hogy megkapja, a te édes jó apád, aki a mostani nehéz viszonyok között is résztelt téged a Cimbora lelki táplálékában. — Zhorrelia Gyurka Nagytapolcsány. A bemutatkozó leveled nem kallódott el s bizonyosan lttad, hogy a karácsonyi számban válaszoltam is rá. — Kertész József To da. Írtam a Kiadóba címl, hogy az u'ságot az 52. számól kezdve Székelyudvarhelyre küldje. Ott fogtok lakni ezután? Pályaműveid közül a sikerültebb k megjelennek. — Sámuel Annus Szilágycsseh. Milyen jó, hogy hosszuk a féll esték l Lám, most többet foglalkozhatol a Cimbora-val. Ha arcképe nem díszes rámban függ is ágyad fölött, hiszem neked, hogy nagy szeretettel nézel reá. A jó a szeretet és nem a díszes ráma. Rejtvényed jók, de mert az egyiknek „karácsony”, a másiknak „boldog újév kívánok” a megfejtése, most már nem közölhetem, elmaradnak a jövő karácsonyi ünnepek idejére. Addig még sok rejt ényt csinálhatsz. — Vadady Baba Nagyenyed. Amikor olvastad üzenetemet, nagyot ugrottál örömdőben, pedig beteg voltál. Remélem, már t lly sen egészséges vagy és az ugrás nem ártott meg, s hogy megkaptad már, sőt el is olvastad a nyert könyvet. Meleg szívre vall, hogy annyira sajnálod elhunyt olvasótársaidat, Ferenczy Éviktét és Főris Ilonkát, de még jobban az anyukájukat. Igazán megérdemled, hogy az anygalka sok-sok ajándékot hozott neked. — Buza Ilonka és Bözsike Arad. Nem csudálom, hogy fészelt neked a Börme, mert ez ritka szép történet. Szébb ünnepi ajándékot ne adhatott volna ennél ol asóinak a Cimbora. — Kondray Gerő és János Marosvásárhely. Legkedvesebb emlékeim közé helyeztem el a fényképet, amelyen oly édesen simulok a ti jó apukátokhoz. Ha apuka sok szép mesét mond nektek, akkor csak bizsások, hogy juttasson ebből a Cimbora-nak is. Képzelné, milyen boldogok voltok a nagyszülőök, hogy náluk töltötték a karácsonyi ünnepeit. Ezt a boldogságot csak én tudom igazán értelni, akinek a karácsonyja alatt egyetlenegy u oka sem állott. A rejtvények fenge éből kihalászatom a legobbakal. — Tőkés Istán Málnás. Lassankint felváltod József bátyádat a levélírásban, illetőleg testvériesen megosztotok a munkában: te levelet írsz, ő meg a rejt. ényemegjtéseket írja le. Há csak írtatok mennél gyakrabban, mert örömmel látom, hogy milyen szépen fejlődik az írásotok. — Pataky Pali Buzásbocsárd. Hiszen volt olvasnivalód bőven a karácsonyi vakációban, ha Nagyenyeden nem olvashattát s egy egész sereg Cimbora várt reád. A jó kívánásokot köszönöm s a 35. s 43. számot pótolatom. Kolontáry János és László Nagyvárad. Ha nem írtatok régen, bőven pótolátok a mulasztást a sok jó kívánással. Ebből látom, hogy tanulás közben sem feledkeztek meg rólam, mint ahogy én sem feledkeztem meg és szeretettel gondolkodom az én hűséges unokáimra. — Fábian Mária Szombat-hely. Dehogy nem érdemelted meg az én hosszú leveletem, Mária, amikor tudom, hogy szüleiddel együtt állandó szeretettel gondolsz a főledek oly messze távolodott nagyapókára. Édesanyád és édesapád pompás rajzait megkaplam s írtam is nekik. Remélem, hogy megkapták a levelemet. — Csönka Irénke Torda. Bár inkább ne lenne idő a levélírásra, ha még oly nagy gyönyörűséggel olvasom is minden leveledet, semhogy a járvány miatt legyen idő a levélírásra. A Kiadóba címl pótolatom a Börme második közleményét, minthogy az az összefoglaló dróttal együtt ki volt véve az újságból, így tehát nem a te hibádból vesztél el. Azt igen jó tetted, hogy a felesleges könyvet egy kislánynak ajándékoztad. Ahogy én ismerlek téged, tudom, örömdő volt az ő örömdőben. Várom következő leveledet, illetőleg a beszámolót arról, hogy mi mindent hozott neked az anygalka. Fájdalom, harác onykor egyetlen unokám sem volt itt. Erről az örömről le kellett mondanom, mert félben különösen messze van ide Budapest. — Székely Lilike. Kedves családotoknak tolmácsold meleg üdvözlémet, de jövőre írd meg, hol laktok, hogy tudjam, honnan jött a rólam való kedves megemlékezés. — Egy kolozsvári unokám, aki Szatmárra küldte a megfejtést, a nevéet elfeledte aláírni. Bizony nem én leszek az oka, hogy neve nem lesz a megfejtők névsorában.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
SZABADSÁJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. BAI MARI
A SZERKESZTÉSÉRT DÉNES SÁNDOR FELEL.
A SZINES OIMLAPOKAT ÓCSVÁR REZSŐ RAJZOLTA

BCU Cluj / Central University Library Cluj